

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKOBOTO OCBITHЬOTO KOМПОНЕНТА
«Професійно-наукова мова»**

Мова навчання – **українська/англійська**

Шифр та найменування галузі знань **F«Інформаційні технології»**

Код та найменування спеціальності **F3«Комп'ютерні науки»**

Освітньо-професійна програма **«Інформаційні управляючі системи та технології»**

Ступінь вищої освіти **магістр**

Затверджено на засіданні

Методичної Ради зі спеціальностей **F3«Комп'ютерні науки» F7«Комп'ютерна інженерія»** галузі знань **F«Інформаційні технології»**

«31 _» 08 2026 р.

протокол №1

Реєстраційний номер в навчальному відділі: К 07-01/2026-27

1. Загальна інформація

Кафедра: [української та іноземної філології](#)

Викладач: Філіпенко Ольга Іванівна
Завідувач кафедри
української та іноземної філології,
кандидат філологічних наук, доцент

Контакти:

E-mail: vltava72@ukr.net

[ПРОФАЙЛ](#)

[української та іноземної філології](#)

Кафедра:

Викладач:

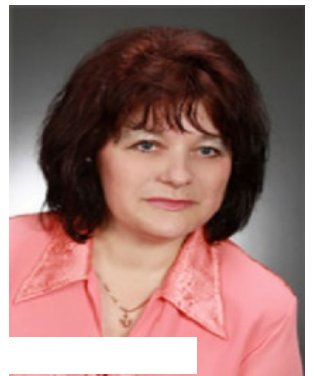
Віват Ганна Іванівна
професор кафедри
української та іноземної філології,
доктор філологічних наук, професор

Контакти:

gvivat@ukr.net

048-712-40-88

[ПРОФАЙЛ](#)

Кафедра:

Викладач:

[Української та іноземної філології](#)
Вереїтіна Ірина Анатоліївна,
доцент кафедри української та
іноземної філології,
кандидат педагогічних наук, доцент

Контакти:

kozak_admin@ukr.net, 048-
712-42-78

[ПРОФАЙЛ](#)

Кафедра:

Викладач:

[української та іноземної філології](#)
Попель Оксана Василівна,
Доцент кафедри української
та іноземної філології
кандидат педагогічних наук, доцент

[ПРОФАЙЛ](#)

Контакти: e-mail: ksenjapopel2580@gmail.com
тел. 048-712-40-88

Освітній компонент викладається на 1 курсі у 1-семестрі

Кількість кредитів-5, годин– 150

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	50	18	32
заочна	24	8	16
Самостійна робота, годин	Денна –100		Заочна–126

Розклад занять

1. Анотація освітнього компонента

Обов'язковий освітній компонент (ОК) «ПРОФЕСІЙНО-НАУКОВА МОВА» спрямований на розвиток у здобувачів магістерської програми необхідних знань та сформованих на їхньому ґрунті інтегрованих навичок володіння загальною та науково-академічною українською та іноземною (англійською) мовами для успішного усного та письмового спілкування. Особливу увагу приділено науковій та фаховій лексиці в контексті відповідних аутентичних матеріалів. Освітній компонент запрограмовано з урахуванням Європейських рекомендацій із мовної освіти, але разом із тим враховано особливості фаху й контекстний підхід до викладання української та іноземної (англійської) мов.

Обов'язковий освітній компонент «Професійно-наукова мова» є вихідним та передусе вивченню ОК «Методологія та організація наукових досліджень», ОК «Інтелектуальна власність».

2. Мета освітнього компонента

Мета обов'язкового освітнього компонента – подальший інтелектуальний розвиток здобувача освіти, розширення його кругозору, формування у здобувачів загальних і професійно-орієнтованих комунікативних компетенцій (лінгвістичної, соціолінгвістичної і прагматичної), поглиблення знань усфері фахових дисциплін, формування умінь і навичок спілкування з колегами, обміну інформацією та думками у науковій, діловій та професійній сферах українською та іноземною мовами.

Результати навчання:

*знати:*основи культури мови (зокрема ділової комунікації); основні характеристики офіційно-ділового стилю літературної мови; основні принципи класифікації документів; вимоги до складання текстів окремих документів; правила редагування текстів офіційно-ділового стилю; *вміти:* виступати з підготовленими презентаціями; реагувати та розпізнавати важливу інформацію в ході професійно-ділових обговорень; перекладати із словником автентичні тексти

з ділової, у т .ч. іноземної мови; розуміти деталі та загальний зміст службової кореспонденції;

володіти: нормами літературної мови; визначати класифікаційну приналежність конкретного документа; редагувати тексти офіційно-ділового стилю; складати визначені документи; орієнтуватися у різноманітних ситуаціях ділової комунікації; користуватися загальномовними та спеціальними довідниковими ресурсами.

3. Компетентності та програмні результати навчання

У результаті студіювання обов'язкового освітнього компонента «Професійно-наукова мова» здобувач вищої освіти отримує такі програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені у [Стандарті вищої освіти зі спеціальності F3 Комп'ютерні науки](#) та освітньо-професійній програмі [Інформаційні управляючі системи та технології](#) підготовки магістрів

Загальні компетентності

ЗК04.Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК05.Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК02 Здатність формалізувати предметну область певного проекту у вигляді відповідної інформаційної моделі.

Програмні результати навчання:

РН 09 Розробляти алгоритмічне та програмне забезпечення для аналізу даних.

РН 10 Проектувати архітектурні рішення інформаційних та комп'ютерних систем різного призначення.

РН 11 Створювати нові алгоритми розв'язування задач у сфері комп'ютерних наук, оцінювати їх ефективність та обмеження на їх застосування.

РН 15 Виявляти потреби потенційних замовників щодо автоматизації обробки інформації.

РН16 Виконувати дослідження у сфері комп'ютерних наук.

РН 17 Виявляти та усувати проблемні ситуації в процесі експлуатації програмного забезпечення, формувати завдання для його модифікації або реінжинірингу.

Інформаційний обсяг освітнього компонента

1.1 Перелік лекційних занять

Зміст теми	Кількість годин	
	денна	заочна
Змістовний модуль 1.Професійно-наукова мовна та мовленнєва комунікація		
Тема 1 Мова та міжмовні процеси. Науково-професійна комунікація. Особливості наукового та професійного мовлення	2	1
Тема 2 Слова іншомовного походження в науково-професійній комунікації. Науково-педагогічна термінологія. Термінологія в комп'ютерних науках. Міжгалузева термінологія.	2	1
Тема 3 Особливості української мови. Українські правописні норми. Кличний відмінок	2	1
Тема 4 Культура вживання прийменників. Прийменник <i>ПО</i> . Прийменники <i>ЧЕРЕЗ</i> ; <i>3-ЗА</i> (<i>ІЗ-ЗА</i>). Паралельні прийменникові конструкції.	2	0,5
Тема5 Синонімія термінів. Часткові (характеристично-емотивні) синоніми. Абсолютні (повні) синоніми (дублети)	2	0,5
Тема 6 Багатозначні слова. Омоніми (омофони, омографи, омоформи). Пароніми. Антоніми.	2	1
Тема 7 Основні правила позначення часу. Відмінювання числівників. Чоловічий та жіночий рід іменників	2	1
Тема 8 Закінчення А, У: нормативність вживання закінчень -а (-я), -у (-ю) в родовому відмінку іменників другої відміни у фахових текстах.	2	1
Тема 9 Суфіксальна інтерференція в дієприслівниках	2	1
Разом за ОК	18	8

1.2. Перелік практичних робіт Змістовний модуль 1

	Назва практичної роботи	Кількість Годин	
		Денна	Заочна
1	Тема 1 Персональна та професійна ідентифікація. Передача та обмін науковою інформацією на основі читання текстів з фаху. Усний та писемний опис життєвого досвіду, досвіду навчання, роботи, наукової діяльності тощо. Заповнення бланків з відомостями про себе та організацію (візи, участь у конференції тощо). Передача та обмін науковою інформацією. Вивчаюче читання текстів з фаху.	4	2
2	Тема 2. Передача та обмін науковою інформацією. Критичне читання. Передача та обмін науковою інформацією. Ведення конспектів, складання нотаток. Професійні усні доповіді (монологи з широкого кола тем, пов'язаних з навчанням) на основі прочитаної професійної літератури.	4	2
3	Тема 3 Участь у дискусіях на теми навчання, наукових диспутів, засіданнях Круглого столу тощо. Написання електронних повідомлень, листів академічного характеру. Інтерв'ювання. Участь у вчених нарадах, зборах та семінарах. Науковий етикет. Лексико-стилістичні мовні засоби наукового стилю. Різновиди наукових робіт, їх призначення, структура, вимоги до змісту, особливості оформлення (план, тези, конспект, анотація, графічна анотація, презентація, реферат, курсова та дипломна робота). Стаття як самостійний науковий твір. Структура і зміст наукового тексту. Рубрикація текстів. Стандарти з бібліографічного опису. Пошук наукової інформації. Каталоги. Наукова періодика. Навчальна література. Інтернет-ресурси	4	2
4	Тема 4 Проблеми перекладу й редагування наукових та офіційно-ділових текстів. Види перекладу. Специфіка усного перекладу. Письмовий переклад та його особливості (буквальний, адекватний, реферативний, анотаційний переклад).	4	2
5	Тема 5 Коректура та редагування текстів. Типові лексико-стилістичні та граматичні помилки при перекладі українською мовою. Вибір синоніма під час перекладу. Особливості редагування наукових та офіційно-ділових текстів. Помилки у структурі і змісті висловлювань. Типологія мовних помилок та способи їх уникнення й подолання. Розбіжності стандартів при оформленні наукових текстів та офіційних документів. Використання систем машинного перекладу, редагування. Довідкові матеріали у професійному спілкуванні.	4	2

6	Тема 6 Складання ділової документації (звітів, оглядів, тощо) . Підготовка та проведення презентацій (виступів - доповідей). Підготовка текстів презентацій та доповідей. Технічні засоби та наочність. Власне українська та іншомовна лексика у професійному мовленні. Терміни. Способи творення термінів певного фаху. Переклад термінів та канцеляризмів. Виробничо-професійні та науково-технічні професіоналізми.	4	2
7	Тема 7 Етикет службового листування. Робота з діловою документацією. Довідково-інформаційні документи. Прес-реліз. Повідомлення про захід. Звіт. Службова записка. Довідка. Протокол, витяг із протоколу	4	2
8	Тема 8 Складання резюме та заповнення документів, необхідних для працевлаштування та пошуку роботи. Підготовка текстів презентацій та доповідей. Технічні засоби та наочність.	4	2
	Всього за ОК	32	16

1.3 Перелік завдань до самостійної роботи

	теми до самостійної роботи	Завдання до виконання	Обсяг у год.	
			Денна	заочна
1	Конспект - опис з тем 1. Public speaking Part 1 Academic communication. Lecture. Part 2 Academic communication. Presentation. Part 3 Business communication. Persuasion.	Конспект–опис	40	60
2	Конспект - опис з тем Types of scientific publications 1. Part 1 Patent 2. Part 2 Academic Conference 3. Part 3 Poster session Part 4 Original paper, case report, technical note, review, commentary	Конспект–опис. Усна доповідь	60	66
	Всього за ОК		100	126

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувача проводиться у формах вхідного, поточного і підсумкового контролів.

Вхідний контроль якості навчання здійснюється на початку курсу проведенням перевірки залишкових знань здобувачів за ОК, що забезпечують вивчення даного освітнього компоненту (діагностика первинних знань здобувачів).

Формами поточного контролю є:

- письмові контрольні роботи за окремими темами або модульні контрольні роботи;
- тестування знань здобувачів з певних тем або з певних окремих питань ОК;
- виконання і захист практичних/лабораторних робіт;
- усне опитування;

Підсумковий контроль – **екзамен**

Нарахування балів для денної та заочної форм навчання:

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів	
	денна форма	заочна форма
Змістовий модуль 1. Спілкування в академічному середовищі. Академічне іншомовне письмо		
Індивідуальне контрольне завдання 1*	20	20
Індивідуальне контрольне завдання 2 *	20	20
Модульний контроль 1	30	30
Всього за змістовний модуль 1	70	70
Екзамен	30,0	30,0
Всього	100,0	100,0

*Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в Одеському національному технологічному університеті](#).

Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів для денної та заочної форм навчання

Модульний контроль (оцінювання)

27,0-30,0	<i>90 - 100 % правильних відповідей</i>	відмінно
24,0 -26,9	<i>74 – 89% правильних відповідей</i>	дуже добре
21,0 – 23,9	<i>60 – 73% правильних відповідей</i>	добре
15,0 – 20,9	<i>35 – 59 % правильних відповідей</i>	достатньо
0 – 14,9	<i>0-35 % правильних відповідей</i>	незадовільно

Індивідуальне контрольне завдання 1,2

15,0 - 20,0	<i>90 - 100 % правильних відповідей</i>	відмінно
10,0 -14,9	<i>74 – 89% правильних відповідей</i>	дуже добре
7,0 – 9,9	<i>60 – 73% правильних відповідей</i>	добре
4,0 – 6,9	<i>35 – 59 % правильних відповідей</i>	достатньо
0 – 3,9	<i>0-35 % правильних відповідей</i>	незадовільно
Підсумковий контроль - екзамен		

27-30 балів	якщо здобувач демонструє повні й глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь і навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, уміння приймати необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, високу комунікативну культуру	відмінно
23-26 балів	якщо здобувач виявляє дещо обмежені знання навчального матеріалу, допускає окремі несуттєві помилки й неточності	дуже добре
18-22 бали	якщо здобувач засвоїв основний навчальний матеріал, володіє необхідними уміньми та навичками для вирішення стандартних завдань, проте при цьому допускає неточності, не виявляє самостійності суджень, демонструє недоліки комунікативної культури	задовільно
0-17 балів	якщо здобувач не володіє необхідними знаннями, уміньми й навичками, науковими термінами, демонструє низький рівень комунікативної культури	незадовільно

7. Засоби діагностики успішності навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт за ОК:

Лекційні заняття: Словесні методи: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія; Наочні: ілюстрація, спостереження, демонстрація; пояснювально- демонстративний метод, проблемний виклад.

Практичні заняття: аналіз конкретних ситуацій (проблемних, звичайних, нетипових); групове обговорення питання; дискусії, інтерактивні методи навчання (проблемне навчання, робота в малих групах, кейс-метод, мозковий штурм, проектний метод), тренінг, технології ситуативного моделювання, технології опрацювання дискусійних питань; тестування;

Самостійна робота: робота з навчально-методичними матеріалами, науково-дослідна робота здобувачів (методи пізнання, аналогії, оцінка, ілюстрація тощо), складання скетчів за темами лекцій, реферування, конспектування)

2. Інформаційні ресурси

Базові(основні):

1. Блашків О. В. Українська мова (за професійним спрямуванням) [Електронний ресурс] : навч. посіб./О.В.Блашків, Т.Т.Вількова, О.І.Коноплицька; Західноукраїн.нац.ун-т.—Тернопіль, 2022. — 250 с.
<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2667458>
2. Віват Г. І. , Філіпенко О. І. , Лупол А. В. Основи теорії мовної комунікації [Електронний ресурс] / Г. І. Віват, О. І. Філіпенко, А. В. Лупол. — Навч. вид. — Одеса : ВМВ, 2024. — 123 с.
<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.9113462>
3. Конспект лекцій із освітнього компонента "Професійно-наукова мова " [Електронний ресурс] : для здобувачів вищої освіти ступеню "магістр" ден. та заоч. форми навч. спец. F3 "Комп'ютерні науки" F7 "Комп'ютерна інженерія" галузі знань F "Інформаційні технології" / Г. І. Віват, І. А. Вереїтіна, О. В. Попель, О. І. Філіпенко ; Каф. української та іноземної філології. — Одеса : ОНТУ, 2026. — 85 с.
<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.10053645>
4. Віват Г.І., Вереїтіна І.А., Попель О.В., Філіпенко О.І. Методичні вказівки до практичних робіт із освітнього компонента «Професійно-наукова мова» для здобувачів вищої освіти ступеню «магістр» денної та заочної форми навчання спеціальностей F3 «Комп'ютерні науки» F7 «Комп'ютерна

інженерія» галузі знань F «Інформаційні технології». Одеса, ОНТУ, 2026. 64с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.10057565>

5. Віват Г.І., Вереїтіна І.А., Попель О.В., Філіпенко О.І. Методичні вказівки до самостійної роботи із освітнього компонента «Професійно-наукова мова» для здобувачів вищої освіти ступеню «магістр» денної та заочної форми навчання спеціальностей F3 «Комп'ютерні науки», F7 «Комп'ютерна інженерія» галузі знань F «Інформаційні технології». Одеса, ОНТУ, 2026. 74 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.10057551>

Додаткові:

1. Віват Г. І. Пишемо без помилок (орфографія): навчальний посібник для студентів нефілологічних спеціальностей вищих навчальних закладів. / Ганна Віват – Одеса: КПОМД, 2002. – 208 с
2. Віват Г. І. Мистецтво спілкування: навчальне видання / Ганна Віват – Одеса: ВМВ, 2018. – 208 с
3. Dubichka I., O'Keeffee M., Landford L., Wright R., Frendo E., Wright L. Business Partner. Coursebook. Pearson, 2018 - 160 p.
4. Evans L. Business Partner. Workbook. Pearson, 2018-64p.

1. Політика освітнього компонента

Політика всіх освітніх компонент в ОНТУ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, [Корпоративному кодексу ОНТУ](#), [Кодексу академічної доброчесності ОНТУ](#), [Положення про організацію освітнього процесу ОНТУ](#), [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в ОНТУ](#), [вимог ISO 9001:2015](#) та [роботодавців](#)

Викладач	/ПІДПИСАНО/	Ольга ФІЛІПЕНКО
Викладач	/ПІДПИСАНО/	Оксана ПОПЕЛЬ
Викладач	/ПІДПИСАНО/	Ганна ВІВАТ
Викладач	/ПІДПИСАНО/	Ірина ВЕРЕЇТІНА

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри української та іноземної філології
Протокол від «31» 08 2026 р. № 1

Завідувач кафедри	/ПІДПИСАНО/	Ольга ФІЛІПЕНКО
-------------------	-------------	-----------------

ПОГОДЖЕНО:

Гарант ОПП «Інформаційні
управляючі системи та технології»

к.т.н., доцент комп'ютерних та
фізико-математичних наук

/ПІДПИСАНО/

Алла СЕЛІВАНОВА